

DET NYA BYGGNADSKOMPLEXET FÖR RÄTTSPSYKIATRISK VÅRD I FALKÖPING

Den stora utmaningen var att skapa byggnader som håller fängelsets säkerhet och samtidigt utgör en miljö som bidrar till att bygga upp patienternas psykiska hälsa. Målsättningen var att trots nödvändiga säkerhetskrav skapa en värdig miljö, präglad av vänlighet, omtanke och trygghet. En viktig del i detta var att i så stor utsträckning som möjligt efterlikna ett normalt vardagsliv för patienterna. Tanken var att skapa en liten by för de grundläggande behoven – där man bor i ett hus, går till jobbet på dagen i ett annat och går till fritidsaktiviteter på kvällar och helger i ett tredje. Byggnaderna har fått olika karaktär – inte bara för att anknyta till en organiskt framvuxen by, utan också för att bryta ned skalan, minska intrycket av institution och ge uttryck för respektive verksamhet. Målsättningen har varit en modern och tidstypisk arkitektur – men genom en sammansmältning av olika historiska referenser skapa igenkänning och därmed trygghet.

Boenderummen är grupperade i fyra enheter, med en flexibilitet att rymma från fem till nio boenderum. Varje enhet rymmer gemensamma utrymmen för måltider, samvaro och vardagliga "hemmaaktiviteter". Utmaningen har varit att skapa en uppdelning i mindre rumsligheter för att ge intimitet och möjlighet till uppdelning – samtidigt som de i sin helhet är möjliga att överblicka från enhetens expedition – utan några skymda partier. Expeditionerna är placerade mellan enheterna – rygg i rygg med gemensamma utrymmen – för att ge möjlighet till samverkan, inte minst under lågintensiva perioder och då minimera behovet av personal. För att ytterligare öka möjligheten till samverkan och kommunikation finns en internt trappa med öppet samband mellan de båda våningarnas expeditioner och entrévåningens reception.

Byggnaderna bildar tillsammans med förbindelsegångar, loggior och gårdshus tre separata innergårdar, innanför skalskyddet men utan murar. För innergårdarna har målsättningen varit att skapa en rogivande, sinnlig och stämningsfull miljö – en klostergård snarare än en rastgård.